



# MÜZİK BÖLÜMÜ ile TEKSTİL ve MODA TASARIMI BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE METAFORİK ALGI OLARAK UZAKTAN EĞİTİM DISTANCE EDUCATION AS METAPHORIC PERCEPTION IN UNDERGRADUATE STUDENTS OF THE DEPARTMENT OF MUSIC AND THE DEPARTMENT OF TEXTILE AND FASHION DESIGN

## Demet AYDINLI GÜRLER

Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Müzik Bölümü  
Asst. Prof., Çankırı Karatekin University, Faculty of Art Design and Architecture, Music Department

[demetg@karatekin.edu.tr](mailto:demetg@karatekin.edu.tr)

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0339-336X>

## Özge KILIÇ

Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Tekstil ve  
Moda Tasarımı Bölümü

Asst. Prof., Çankırı Karatekin University, Faculty of Art Design and Architecture, Textile and  
Fashion Design Department

[ozgekilic@karatekin.edu.tr](mailto:ozgekilic@karatekin.edu.tr)

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0094-0508>

## Atıf/Citation

Aydınlı Gürler, D, Kılıç, Ö. (2021). “Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Lisans Öğrencilerinde Metaforik Algı Olarak Uzaktan Eğitim”. *Sanat Dergisi*. (38). 442-468.

Araştırma Makalesi/Research Article

Doi: <http://doi.org/10.47571/ataunigsfd.971395>

## Öz

Bu araştırmanın amacı Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü lisans öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforları incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümünde kayıtlı olan 116 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler gönüllülük esasına göre araştırmaya katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanması için öğrencilerden “Uzaktan eğitim... gibidir; çünkü...” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim modeli

## Abstract

This research aims to examine the metaphors developed by the undergraduate students of the Department of Music and Fashion and Textile Design regarding the concept of distance learning. The study group of the research consists of 116 students enrolled in Çankırı Karatekin University, Faculty of Art, Design and Architecture, Department of Music and Fashion, and Textile Design. Students participated in the research voluntarily. To collect research data, students were asked to complete the sentence “Distance learning... because...”. The phenomenology model, which is one of the qualitative research methods, was used in the

kullanılmış, elde edilen verilerin çözümlenmesi içerik analizi yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmada öğrenciler uzaktan eğitim kavramına ilişkin toplam 109 adet farklı ve geçerli metafor, 115 adet görüş üretmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitim kavramına yönelik ürettikleri olumlu metaforlara ilişkin 6 kategori, olumsuz metaforlara ilişkin 9 kategori oluşturulmuştur. Uzaktan eğitimi ele alan olumlu kategoriler 57 metafor, olumsuz kategoriler ise 58 metafordur. Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü arasındaki olumlu ve olumsuz ifadeler kıyaslandığında Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına dair daha olumlu bir yaklaşım sergiledikleri görülmüştür. Araştırmada uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik altyapının iyileştirilmesi, öğretim araçlarının erişimini sağlayarak öğrenciler arasında eşitliğin yaratılması ve ihtiyaç halinde sosyal becerilerin iyileştirilmesine yönelik alternatiflerin öğrencilerle etkileşim içinde uygulanması önerilmektedir.

**Anahtar kelimeler:** Uzaktan eğitim, müzik bölümü, tekstil ve moda tasarımı bölümü, metafor.

study, and the analysis of the obtained data was done by the content analysis method. In the study, the students produced 109 different and valid metaphors and 115 views on the concept of distance education. Six categories related to positive metaphors created by students for the concept of distance education and nine categories related to negative metaphors were created. The positive categories addressing distance learning consisted of 57 metaphors. Negative categories covering distance education consisted of 58 metaphors. When the positive and negative statements between Music and Textile and Fashion Design Departments are compared, it is seen that the students of the Textile and Fashion Design Department have a more positive approach to the concept of distance education. In the research, it is proposed to improve the technological infrastructure in which Distance Education is provided, to create equality among students by providing access to teaching tools, and to apply alternatives to improve social skills in interaction with students if necessary.

**Key words:** Distance education, music department, textile and fashion design department, metaphor.

### **Structured Abstract**

The development of technology and communication tools has shown itself in elements such as education and training, as well as affecting all areas of life of people and has caused a change in the elements of traditional face-to-face education. Course materials and teaching methods have been diversified with the aim of effectively implementing distance education keeping up with the changing conditions of life. Distance education is a systematic educational technology application in which students and teachers are in different environments during the learning-teaching process, and in which written and printed resources, as well as various teaching technologies are used, giving the learner the opportunity for "individuality", "independence" and "flexibility" (Uşun, 2006: 7).

The quality of distance education practices has an impact on perceptions regarding the distance education. The experience of distance education and the state of having knowledge about distance education affect the perceptions of the education in question and subsequently the success of these perceptions (Kaleli-Yılmaz and Güven, 2015: 303-304). Metaphors are one method for revealing these perceptions.

Metaphors enable us to internalize abstract or non-structural issues, make inferences and comprehend with the help of more concrete and structural issues. The constantly changing conditions of the 21st century, which force humans to think more broadly as a result of this change, mandated the use of various implementation techniques to obtain knowledge, resulting in diversity in research. Today, one of the most effective ways to obtain knowledge is through the use of metaphors, which allow individuals to express themselves effectively (Güneş & Fırat, 2016: 120).

Students' metaphorical knowledge of the concept of distance education will allow them to freely articulate what they have experienced during this process. It has been attempted in this study to determine the perceptions of students from the Music Department (MD) and the Textile and Fashion Design Department (TFDD) about the analogy or definitions of distance education utilizing metaphors. The MD and TFDD education programs in the Faculty of Art, Design, and Architecture are programs that can establish relations with other disciplines as well as with each other. It is thought that revealing the metaphorical perceptions of MD and TFDD students holistically within the scope of the study would be beneficial since it is thought to be important to seek answers to problems by utilizing each of the artistic fields and to develop knowledge and skills holistically. It is expected that this predicament would inspire foresight in other artistic domains. Therefore, the subject of the study is decided to be the perspectives and definitions of distance education students of both departments.

The study is thought to be important in terms of gaining an understanding of students' thoughts and attitudes toward distance education through metaphors, examining the environment, convenience or difficulties in the distance education process, and contributing to researchers in future distance education studies. The study aims to reveal the mental impressions of undergraduate students of the MD and TFDD of the Faculty of Art, Design and Architecture. In line with the aim of the study, the following question "How are the perceptions of undergraduate students of the Department of Music and Department of Textile and Fashion Design regarding distance education?" constitutes the main issue statement of this study.

An answer to the issue of study has been sought in the light of the following sub-problems.

Regarding the MD and TFDD students:

1. What are the metaphors they produce regarding the concept of distance education?
2. In which conceptual categories can the positive and negative metaphors produced regarding the concept of distance education be gathered?
3. Do the metaphors they produce regarding the concept of distance education differ according to their departments?

Phenomenology (phenomenology) design, which is a qualitative study method has been employed in this study. "The aim of the phenomenological approach is to define the phenomenon from the perceptions of the individuals in the situation and to enlighten the people." (Kuzu, 2013: 35).

The study group of is 116 students studying at Çankırı Karatekin University, Faculty of Art, Design and Architecture, Departments of MD and TFD in the spring semester of the 2020-2021 academic year.

Students have produced 109 metaphors and 115 views on the concept of distance education as a result of the study. The positive metaphors produced by the students have been collected in 6 different categories whereas the negative metaphors have been collected in 9 different categories.

The positive categories created on the statements of the students in the study group consist of 57 metaphors: distance education as a useful/productive element, distance education as a continuous structure, distance education as an accessible element, distance education as an element of use, distance education as an element of independence and an auxiliary element. The negative categories are composed of 58 metaphors: distance education as an insufficient element, distance education as an ambiguous structure, distance education as an accessible element, distance education as a way of use, distance education as a source of loneliness, distance education as a source of longing, distance education as a source of frustration, distance education as an element of struggle and distance education as an element of independence. It has been seen that TFDD students displayed a more positive approach to the concept of distance education when the positive and negative expressions between MD and TMTB is compared. Suggestions to be communicated according to the results of the study are as follows:

It will be beneficial to develop technological teaching tools and adapt traditional education techniques to distance education considering that distance education will be applied more and more in the future. It can be suggested that the technological infrastructure used in distance education should be improved and resources should be provided for all students and instructors to access communication tools.

Students' and teachers' emotional states should be considered when using distance education, and adaptations and additions to standard guidance studies can be produced to share and alleviate negative emotions that may be experienced in case it necessitates.

Adaptable methods can be developed for distance education regarding the learning-teaching processes to be carried out in the fields of art and design.

## Giriş

Teknolojinin ve iletişim araçlarının gelişimi insanların tüm yaşam alanlarına etki etmekle birlikte eğitim-öğretim gibi unsurlarda da kendini göstermiş, geleneksel yüz yüze eğitime dair öğelerde değişime neden olmuştur. Özellikle yaşamın değişen koşullarına ayak uyduran uzaktan eğitimin etkin bir şekilde uygulanması amacıyla ders araç-gereçleri, öğretim yöntemleri çeşitlenmiştir. Uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenin öğrenme-öğretme sürecinde (gerektiğinde yüz yüze eğitim olanağı sağlayan) birbirinden farklı ortamlarda bulunduğu ve bu süreçte yazılı, basılı kaynaklar ile farklı öğretim teknolojilerinin kullanıldığı, öğrenene “bireysellik”, “bağımsızlık” ve “esneklik” imkânı veren sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (Uşun, 2006: 7).

Kaya (2002: 20) tarafından uzaktan eğitim ile ilgili yapılan çalışmada uzaktan eğitimin olumlu yönlerinden bazıları; değişik eğitim seçeneği sunma, fırsat eşitsizliğini en aza indirme, kitle eğitimini kolaylaştırma, eğitim programlarında standart sağlama, eğitimde maliyeti düşürme, eğitimin niteliğini arttırma, öğrencilere zengin bir eğitim ortamı sunma ve başarı koşullarının aynı olmasını sağlama olarak ifade edilmiştir. Uzaktan eğitim öğrenci ve öğretmene birçok olanak sunmakla birlikte bazı kısıtlamalar da getirmektedir. Tulgay (2021: 51) tarafından uzaktan eğitime ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konduğu araştırmada uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz yönleri ele alınmıştır. Araştırmaya göre uzaktan eğitimin olumsuz özelliklerinden bazıları; geleneksel öğretimdeki ders içinde öğretmenlerin kendilerini daha etkin hissetmeleri, uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme süreçlerinin sağlıklı olmaması, öğrencilerin duygu durumunun anlaşılabilmesi, ekran başında kalma süresinin artması ve sosyal aktivitelerden yoksun kalması, okula yeni başlayan öğrencilerin adaptasyon sıkıntıları, internet ve bilişim aygıtı bulunmayan öğrencilerin derslere katılamaması sonucu uzaktan eğitimin fırsat eşitsizliği yaratması olarak ifade edilmiştir.

Uzaktan eğitime yönelimde son yıllarda bir artış gözlenmektedir. Bu durumun öncelikli nedeni tüm dünyada etkisini gösteren pandemi sürecidir. Diğer nedenler ise uzaktan eğitim geniş kitlelere ulaşabilmekte ve bu sayede farklı şartlar altında olan bireyler eğitim alma hakkından yararlanabilmektedir. Günümüzde uzaktan eğitim dersleri özellikle yükseköğretim kurumlarında eş zamanlı veya eş zamansız olarak, radyo, televizyon, cd, video gibi farklı materyaller ile önceden belirlenen gün ve saatlerde öğrencilerin canlı derslere katılabildikleri, karşılıklı etkileşim ve iletişimin açık olduğu bir uygulama haline gelmektedir. Öğretim elamanları web konferans yoluyla sınıf ortamında kullandıkları ders materyalleri ile çoklu medya ortamının kullanılabildiği dersler yapabilmekte, öğrenciler de sınıftaki ders ortamına benzer bir ortamda sanal olarak öğretim elemanı ile etkileşimde bulunabilmektedir (Şahin, 2021: 93-103).

Uzaktan eğitim uygulamalarındaki nitelik, uzaktan eğitime dair algıları da etkilemektedir. Uzaktan eğitimle ilgili yaşanan deneyimlerin ve uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olma durumunun söz konusu eğitime yönelik algıları ve akabinde bu algıların da uzaktan eğitim başarısını etkilemektedir (Kaleli-Yılmaz ve Güven, 2015: 303-304). Söz konusu bu algıları ortaya koyabilmenin yollarından biri de metaforlardan yararlanmaktır. Sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinde yapılan çalışmalarda güçlü bir araştırma aracı olarak metaforların kullanımında artış görülmektedir (Güveli vd., 2011: 143). Alanyazın incelendiğinde eğitimin farklı alan ve boyutları ile ilgili öğretmen,

öğretmen adayı, öğrenci vb. farklı çalışma gruplarının algılarını tespit etmek için metaforların kullanıldığı birçok araştırma mevcuttur. Farklı anlamları içeren kavramlara yönelik algıların tespit edildiği bu araştırmalar incelendiğinde; bilgisayar (Ekici, 2016: 755), matematik (Güner, 2013: 428), fizik (Kurt, 2019: 141), çocuk (Kuyucu vd., 2013: 43), üniversite (Oyman ve Şentürk, 2015: 367), coğrafya (Öztürk, 2007: 55), piyano (Yazıcı, 2019: 1917), badmington (Yetim vd., 2018: 530) gibi kavramlara dair geliştirilen algıların tespit edildiği görülmüştür. Metafor kullanımının herhangi bir kavramın nasıl algılandığını göstermek için etkin bir araç olması, metaforlarla ilgili çalışmaların artmasına imkân verdiği düşünülmektedir.

Metafor, Antik Yunan'dan günümüze gelen bir söz sanatıdır. Aristoteles için metaforun değeri, iki nesne arasındaki ilişki hakkında yeni bir şeyler öğretme yeteneğidir (Prieto, 2002: 54). Metaforlar bir şeyi söylemenin ve başka bir şeyi anlamının bir yoludur (Linsley, 2011: 3). Bu nedenle metaforlar rutini bozmada, alternatiflerin kilidini açmada ve yeni fikirler yaratmada etkilidir (Inayatullah vd., 2016: 110). Metaforlar, eğitimcilerin öğretim-öğrenme sürecinin etkinliğini artırmalarını sağlayan değerli bir araçtır. Öğretmenler öğretim sürecindeki çalışmalar hakkında fikir üretmek ve fikirleri kategorize etmek için metaforları kullanırlar, böylece derslerin günlük akışında öğrencilerle etkileşim içinde olmaya imkân bulurlar (Spring, 2016: 78). Metaforlar soyut ya da yapısal olmayan konuları içselleştirebilmemizi, çıkarımlar yapabilmemizi daha somut ve yapısal konular yardımıyla anlamamızı sağlar. 21. yüzyılın kendine has, sürekli değişmekte olan ve bireyleri bu değişime bağlı olarak daha kapsamlı düşünmeye iten koşulları bilgiye ulaşabilmek adına farklı tekniklerin ve yolların uygulanmasını gerekli kılmış, bu da araştırma yapma konusunda çeşitliliğe neden olmuştur. Günümüzde bilgiye ulaşabilmek için en etkin yöntemlerden biri kişinin özgürce düşünmesini teşvik eden ve kendini en etkin biçimde ifade edebilmesine olanak veren metaforların kullanımındır (Güneş ve Fırat, 2016: 120).

Uzaktan eğitim kavramını öğrencilerin metaforlar aracılığıyla anlamlandırması öğrencilerin bu süreçteki deneyimledikleri duygu ve düşünceleri özgürce ifade etmeye yardımcı olacaktır. Bu çalışmada Müzik Bölümü (MB) ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü (TMTB) öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin benzetme veya tanımlamalarına dair algıları metaforlar yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır. Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde yer alan MB ve TMTB eğitim programları yapı itibarıyla farklı disiplinlerle ve birbirleriyle ilişki kurabilen programlardır. Örneğin hazırlanacak bir kumaş tasarımında sürecin başlangıcı olan temayı müzik ile ilgili bir kavram ya da bir müzik eseri oluşturabilmektedir. Bunun yanı sıra bir döneme ait olan giysi koleksiyonu da tıpkı bir müzik eseri gibi kendi dönemine ait özellikleri çağrıştırmaktadır. Sanatsal alanlarda birbirinden beslenerek problemlere yanıtlar aramak ve bilgi, becerileri bütünsel olarak geliştirebilmek önemli görüldüğünden araştırma kapsamında MB ve TMTB öğrencilerinin metaforik algılarının da bütünsel olarak değerlendirilerek ortaya konmasının faydalı olacağı ve bu durumun da diğer sanat alanları içinde bir öngörü oluşturacağı düşünülmektedir. Bu amaçla araştırmanın konusu her iki bölüme ait öğrencilerin uzaktan eğitime dair algıları ve tanımlamaları olarak belirlenmiştir. Edeer'e (2005: 79) göre de sanat eğitiminin disiplinlerarası bir yaklaşımla incelenmesi giderek önem kazanmaktadır. Çünkü disiplinlerarası etkileşimin varlığı bireylerin olayları

bütünsel olarak ele almalarını ve değişen koşullara göre tepkilerini ayarlamalarını gerektirir.

Metaforlar aracılığı ile öğrencilerin uzaktan eğitime dair düşünceleri ve tutumları hakkında fikir edinmek, uzaktan eğitim sürecindeki ortamı, kolaylık ya da zorlukları incelemek ve ileride uzaktan eğitim ile ilgili yapılacak çalışmalarda araştırmacılara katkı sağlamak açısından araştırmacının önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, MB ile TMTB lisans öğrencilerinin zihinsel izlenimlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmadaki amaç doğrultusunda “Uzaktan eğitim hakkında Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü lisans öğrencilerinin algıları nasıldır?” sorusu bu araştırmacının temel problem cümlesini oluşturmaktadır.

Araştırma problemine aşağıdaki alt problemler ışığında cevap aranmıştır.  
MB ile TMTB öğrencilerinin;

1.Uzaktan eğitim kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar nelerdir?

2.Uzaktan eğitim kavramına ilişkin ürettikleri olumlu ve olumsuz metaforlar hangi kavramsal kategoriler bünyesinde toplanabilir?

3.Uzaktan eğitim kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar bölümlerine göre bir farklılık göstermekte midir?

### **Yöntem**

#### **Araştırmanın Modeli**

Bu çalışmada nitel bir araştırma yöntemi olan fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. “Fenomenolojik yaklaşımın amacı durum içinde yer alan bireylerin algılarından fenomeni tanımlamak ve kişileri aydınlatmaktır” (Kuzu, 2013: 35). Söz konusu yöntem olayları, durumları, deneyimleri, kavramları incelemek ve açıklamak için kullanılır. Algıların incelenmesi, bilincin araştırılması ve özünün betimlenmesi fenomenolojinin temel araştırma alanıdır (Sönmez ve Güldüren-Alacapınar, 2019: 93).

#### **Çalışma Grubu**

Araştırmacının çalışma grubu 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Çankırı Karatekin Üniversitesi (ÇAKÜ), Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, MB (n=56, %48) ile TMT (n=60, %52) Bölümünde öğrenim görmekte olan 116 öğrencidir. Çalışma grubunun %50.9'u (n=59) kadın, %49.1'i (n=57) ise erkek öğrencidir. Öğrenciler gönüllülük esasına göre araştırmaya katılmıştır. Araştırma prosedürü Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurulu'nun 31.05.2021 tarihli ve 20 toplantı numaralı kararı ile onaylanmıştır.

#### **Verilerin Toplanması ve Analizi**

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan form ile toplanmıştır. Form iki kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda cinsiyet, sınıf, bölüm bilgilerine dair ifadeler yer alırken ikinci kısımda doldurulması istenen metafor cümlesi yer almıştır. Veri toplama aracı olarak hazırlanan form çalışma grubunu oluşturan öğrencilere araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. ÇAKÜ, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, MB ile TMTB lisans öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin algılarını metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmak için onlardan “Uzaktan eğitim ... gibidir, çünkü ....” şeklinde oluşturulan cümleyi tamamlamaları istenmiştir. Öğrenciler, oluşturacakları cümlelerin doğru ya da yanlış şeklinde bir değerlendirmeye tabi tutulmayacağı

konusunda bilgilendirilmiş ve öğrencilere yaklaşık 15 dakika süre verilmiştir. Öğrencilerden uzaktan eğitim ile ilgili zihinlerinde oluşan ilk çağrışımı birinci boşluğa yazmaları, ikinci boşluğa da “çünkü” ifadesini kullanarak çağrışımın nedenini açıklamaları istenmiştir. Araştırma aracı olarak metaforun kullanıldığı çalışmalarda “gibi” kavramıyla metaforun konusu ve kaynağı arasındaki bağı net bir şekilde çağrıştırmak, “çünkü” kavramıyla da katılımcıların ürettikleri metaforlar için bir gerekçe ve mantıksal dayanak sunmalarını sağlamak amaçlanmaktadır (Saban, 2008: 464).

Araştırmada elde edilen nitel verilerin çözümlenmesi içerik analizi yöntemi ile yapılmıştır. İçerik analizi yazılı, sözlü bir metni veya sembolü analiz ederek rakamlara dönüştürür ve bu rakamların üzerinden yoruma gider, diğer bir deyişle rakamları tekrar söze dönüştürmek olarak da tanımlanabilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyip yorumlamaktır (Şahin, 2017: 191). Bu kapsamda öğrencilerin ürettikleri metaforlar geçerli olup olmama durumuna göre ayıklanmış ve 1 katılımcının metaforu geçerli olmadığı için kapsam dışı bırakılmıştır. Ayıklama sonucu 115 metaforun geçerli olduğu tespit edilmiştir. Geçerli metaforlar alfabetik sıra ile dizilmiş ve sıralanan metaforlar Ö-1, Ö-2.. olarak Ö-115’e kadar numaralandırılmıştır. Öğrencilerin “çünkü...” cümlesinden sonra belirttikleri olumlu ya da olumsuz gerekçelere göre metaforu en iyi ifade eden kavramlar belirlenmiş ve kavramsal kategoriler oluşturulmuştur. Öğrencilerin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları olumlu metaforlara ilişkin 6 kategori, olumsuz metaforlara ilişkin 9 kategori oluşturulmuştur. Birbiri ile ilişkili olduğu düşünülen ifadeler oluşturulan kavramsal kategoriler altında gruplanmıştır. Kategorilerde veri fazlası olmaması için cümlelerin tamamına yer verilmemiştir. Kategoriler altında birleştirilen bulgular sayısallaştırılarak sunulmuştur.

Araştırma kapsamında verilerin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için kategorilerin oluşturulması ve kodlama işlemleri her bir araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılmıştır. Kategorilerin kodlaması ilk önce birinci yazar tarafından bağımsız olarak yapılmış ve daha sonra ikinci yazar tarafından aynı işlem tekrarlanmıştır. Kodlama işleminin ardından 2 araştırmacının değerlendirmeleri karşılaştırılmıştır. Kodlamaların güvenilirliği önemli bir husustur. Tüm kodlamaların en az iki uzman tarafından değerlendirilmesi ve fikir birliğinin sağlanması uygundur (Açıkel, 2009: 170). Miles ve Huberman’ın [Güvenirlik=(Görüş Birliği)/(Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı)\*100] formülü kullanılmıştır. Uzmanların değerlendirmelerinde aynı kodu kullanmaları görüş birliği, farklı kodu kullanmaları da görüş ayrılığı olarak kabul edilmiştir. Araştırmacıların yaptığı kodlamaların karşılaştırılması sonucu araştırmanın güvenilirliği %85 olarak bulunmuştur. Bu oranın %70’in üzerinde olması, çalışmanın güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır (Miles ve Huberman, 1994: 64).

### **Bulgular ve Yorum**

Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü öğrencilerinin “Uzaktan Eğitim” kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar Tablo 1’de verilmiştir.



Sıra (n)	Metafor	f	Sıra (n)	Metafor	f
1	Adalet	1	56	Kafes	1
2	Ağrı kesici	1	57	Kar	1
3	Altın	1	58	Kartal avlamak	1
4	Ambulans	1	59	Kavuşamayan aşıklar	1
5	Anahtar	1	60	Kitap	2
6	Anne sütü	1	61	Kumar	1
7	Antibiyotik	1	62	Kuş	2
8	Araba	1	63	Lamba	1
9	Araba yarışı oyunu	1	64	Meslek	1
10	Araç	1	65	Misafirlik	1
11	Ay ışığı	2	66	Mum	1
12	Bal	1	67	Mum ışığı	1
13	Balon	2	68	Nefes	1
14	Basamak	1	69	Netflix dizileri	1
15	Bilgi	1	70	Oyun	1
16	Bitmeyen bir iş	1	71	Özel ders	1
17	Çağın gereği	1	72	Özgürlük	1
18	Çatalla çorba içmek	1	73	Paten kaymak	1
19	Çatısız bir ev	1	74	Platonik aşk	1
20	Çember çizmek	1	75	Rahat koltukta oturmak	1
21	Çoktan seçmeli soru	1	76	Rüzgâr	1
22	Davul sesi	1	77	Saat	1
23	Deli bal	1	78	Sabır	1
24	Destek	2	79	Sağlık	1
25	Disiplin	1	80	Sanal alışveriş sitesi	1
26	Dolaşmış yumak	1	81	Savaş	1
27	Dolmuş	1	82	Savaş filmi fragmanı	1
28	Dost	1	83	Serüven	1
29	Dünya turu yapmak	1	84	Soğuk çorba	1
30	Ekonomik alışveriş	1	85	Solfej	1
31	Engelibeli bir arazi	1	86	Sonsuzluk	1
32	Eşitsizlik	1	87	Susuz çorak toprak	1
33	Eve sipariş	1	88	Şeker	1
34	Evren	1	89	Şelengo meyvesi	1

35	Fast food	1	90	Şiir	1
36	Fırsat eşitliği	1	91	Taşlı yolda gitmek	1
37	Freni patlamış kamyon	1	92	Tecrübesizlik	1
38	Gurbet	1	93	Tekrar	1
39	Güneş	1	94	Tuz	1
40	Hasret	1	95	Uçak	1
41	Hayat	1	96	Uçurtma	1
42	Hayatın bir parçası	1	97	Üvey anne	1
43	Hobi	1	98	Verimsiz bir toprak	1
44	Huzursuz bir bebek	1	99	Vitamin	1
45	İssiz bir ada	1	100	Yağmur	1
46	İssiz bir adaya düşmek	1	101	Yalnızlık	1
47	Işık	1	102	Yara bandı	1
48	İlaç	2	103	Yaşam	1
49	İlk yardım	1	104	Yatta tatil	1
50	İndirimden aldığın kıyafet	1	105	Yırtılmış kitap	1
51	İnteraktif banka	1	106	Yol	1
52	İnternet alışverişi	1	107	Yolda gitmek	1
53	İnternet	1	108	Yolculuk	1
54	İşkence	1	109	Yosun	1
55	İyi bir şey	1		<b>Toplam</b>	<b>115</b>

**Tablo 1.** Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Kavramına İlişkin Ürettikleri Metaforlar

Tablo 1 incelendiğinde MB ile TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına ilişkin toplam 109 adet farklı ve geçerli metafor, 115 adet görüş ürettiği görülmektedir. Ay ışığı (2), balon (2), destek (2), ilaç (2), kitap (2) ve kuş (2) metaforları dışındaki diğer metaforlar birer kez kullanılmıştır.

MB ile TMTB öğrencilerinin geliştirdikleri olumlu ve olumsuz metaforlarının kavramsal olarak kodlanması sonucu belirlenen kategorilere Tablo 2 ve Tablo 3'te yer verilmiştir.

n	Kategori (n=6)	f %	Metaforlar (n=57)
1.	Faydalı/Verimli bir unsur olarak uzaktan eğitim	16 28.1	Dost, Saat, Vitamin, Yara bandı, Ambulans, Anahtar, Ay ışığı, Bal, Basamak, Ekonomik alışveriş, Işık, İlaç, Mum, Sağlık, Çağın gereği, Paten kaymak
2.	Sürekli bir yapı olarak uzaktan eğitim	7 12.3	Altın, Hayat, Sonsuzluk, Anne sütü, Hayatın bir parçası, Yağmur, Yaşam

3.	Erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim	14 24.6	Adalet, Dünya turu yapmak, İlaç, İyi bir şey, Sabır, Tekrar, Bilgi, Evren, Fırsat eşitliği, Kuş, Sanal alışveriş sitesi, Uçak, İnteraktif banka, Kitap
4.	Kullanım şekli açısından uzaktan eğitim	13 22.8	İnternet alışverişi, Disiplin, Eve sipariş, Misafirlik, Oyun, Tuz, Yatta tatil, Kitap, Özel ders, Solfej, Antibiyotik, Lamba, Meslek.
5.	Bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim	3 5.3	Rahat koltukta oturmak, Özgürlük, Hobi
6.	Yardımcı bir unsur olarak uzaktan eğitim	4 7	Araç, Destek (2), İlk yardım

**Tablo 2.** Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Kavramına Yönelik Oluşturdukları Olumlu Metaforlara İlişkin Kategoriler

Tablo 2’ye göre MB ile TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik geliştirdikleri olumlu metaforlar 6 kategoride toplanmıştır. Bunlar; faydalı/verimli bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=16), sürekli bir yapı olarak uzaktan eğitim (f=7), erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=14), kullanım şekli açısından uzaktan eğitim (f=13), bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim (f=3), yardımcı bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=4) şeklindedir. Kategorilerde aynı metaforun birden fazla kullanıldığı durumlarda metafor, parantez içinde belirtilen kullanım sayısı ile gösterilmiştir (Örnek: Destek (2)). Kategorilere ait metaforlar ve örnek ifadeler kategorilerin başlıkları altında aşağıda sunulmuştur.

### 1. Kategori: Faydalı/Verimli Bir Unsur Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 16 katılımcı ve 16 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *faydalı/verimli bir unsur olarak uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları dost, saat, vitamin, yara bandı, ambulans, anahtar, ay ışığı, bal, basamak, ekonomik alışveriş, ışık, ilaç, mum, sağlık, çağın gereği, paten kaymak olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait örneklerden bazıları şu şekildedir:

“Uzaktan eğitim anahtar gibidir. Çünkü okula gidemeyip eğitim alamadığımız zaman bize eğitimin kapılarını açar (Ö-5)”.

“Uzaktan eğitim ay ışığı gibidir. Çünkü karanlıkta bize yol gösterir (Ö-12)”.

“Uzaktan eğitim bal gibidir. Çünkü gereksiz insanların yüzüne bakmak zorunda kalmıyorsun (Ö-13)”.

“Uzaktan eğitim basamak gibidir. Çünkü akademik kariyerimizi sürdürürken bizi bir üst seviyeye taşır (Ö-16)”.

“Uzaktan eğitim ekonomik alışveriş gibidir. Çünkü aile bütçesine katkıda bulunur (Ö-33)”.

“Uzaktan eğitim ilaç gibidir. Çünkü eğitimi iyileştirir (Ö-52)”.

“Uzaktan eğitim çağın gereği gibidir. Çünkü bilimsel ilerleme bunu gerektirir (Ö-19)”.

### 2. Kategori: Sürekli Bir Yapı Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 7 katılımcı ve 7 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *sürekli bir yapı olarak uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları; altın, hayat, sonsuzluk, anne sütü, hayatın bir parçası, yağmur, yaşam olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait metaforlar aşağıda sunulmuştur.

“Uzaktan eğitim altın gibidir. Çünkü sürekli değeri artar (Ö-3)”.

“Uzaktan eğitim hayat gibidir. Çünkü bazen sıkıcı bazen de akıcıdır (Ö-44)”.

“Uzaktan eğitim sonsuzluk gibidir. Çünkü hep devam eder (Ö-92)”.

“Uzaktan eğitim anne sütü gibidir. Çünkü ömründe bir kere alıp ömür boyu bu bilgilerle idare edebilirsin (Ö-6)”.

“Uzaktan eğitim hayatın bir parçası gibidir. Çünkü süreklilik arz eder (Ö-45)”.

“Uzaktan eğitim yağmur gibidir. Çünkü yağmur dindiğinde tohumlar yeniden filizlenir (Ö-106)”.

“Uzaktan eğitim yaşam gibidir. Çünkü uzaktan eğitimde dersler sürekli bir devinim halindedir (Ö-109)”.

### 3. Kategori: Erişilebilir Bir Unsur Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 14 katılımcı ve 14 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları; adalet, dünya turu yapmak, ilaç, iyi bir şey, sabır, tekrar, bilgi, evren, fırsat eşitliği, kuş, sanal alışveriş sitesi, uçak, interaktif banka, kitap olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait bazı örnekler aşağıdaki gibidir.

“Uzaktan eğitim dünya turu yapmak gibidir. Çünkü her yerde eğitimini alırsın (Ö-32)”.

“Uzaktan eğitim ilaç gibidir. Çünkü istediğin zaman alırsın ve iyi gelir (Ö-51)”.

“Uzaktan eğitim iyi bir şey gibidir. Çünkü yurt dışından derse girerek, ailemle hastalıktan korunarak yaşayabiliyorum (Ö-59)”.

“Uzaktan eğitim tekrar gibidir. Çünkü derste odaklanamadığımız zamanda kaçırdığımız kısmı tekrardan açıp izleyebiliriz (Ö-99)”.

“Uzaktan eğitim evren gibidir. Çünkü bizlere sınırsız bir erişim imkânı tanıyan internet evreni önümüze sunuyor (Ö-37)”.

“Uzaktan eğitim fırsat eşitliği gibidir. Çünkü birden fazla insana erişim kolaylığı sağlar (Ö-3)”.

“Uzaktan eğitim kuş gibidir. Çünkü eğitimdeki sınırları ortadan kaldırır (Ö-67)”.

“Uzaktan eğitim uçak gibidir. Çünkü dağları-denizleri aşır, mesafeleri kısaltır (Ö-101)”.

“Uzaktan eğitim interaktif banka gibidir. Çünkü zaman ve mekân şartı yoktur (Ö-55)”.

### 4. Kategori: Kullanım Şekli Açısından Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 13 katılımcı ve 13 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *kullanım şekli açısından uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları; internet alışverişi, disiplin, eve sipariş, misafirlik, oyun, tuz, yatta tatil, kitap, özel ders, solfej, antibiyotik, lamba, meslek olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait metaforlardan bazıları aşağıda sunulmuştur:

“Uzaktan eğitim internet alışverişi gibidir. Çünkü internet üzerinden yapılır (Ö-57)”.

“Uzaktan eğitim disiplin gibidir. Çünkü daima dikkat gerektirir (Ö-28)”.

“Uzaktan eğitim eve sipariş gibidir. Çünkü bilgiler de yemekler gibi sıcak tüketilince verimli olur (Ö-36)”.

“Uzaktan eğitim oyun gibidir. Çünkü öğrenme ancak kuralları çizilmiş ama eğlendiren bir oyuna benzer. (Ö-76)”.

“Uzaktan eğitim tuz gibidir. Çünkü azı karar çoğu zarar (Ö-100)”.

“Uzaktan eğitim yatta tatil gibidir. Çünkü rahat rahat evde derse bağlanırsın (Ö-110)”.

“Uzaktan eğitim kitap gibidir. Çünkü her zaman yeni şeyler öğretir (Ö-65)”.

“Uzaktan eğitim özel ders gibidir. Çünkü rahat ortamınız içinde öğrenir çalışırsınız (Ö-77)”.

“Uzaktan eğitim solfej gibidir. Çünkü tekrar ederek öğrenmek kolaylaşır (Ö-91)”.

“Uzaktan eğitim antibiyotik gibidir. Çünkü zamanında ve saatinde alırsan faydasını görürsün (Ö-7)”.

“Uzaktan eğitim lamba gibidir. Çünkü istediğin zaman ışıltı verir, aydınlatır (Ö-69)”.

### 5. Kategori: Bağımsızlık Unsuru Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 3 katılımcı ve 3 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları; rahat koltukta oturmak, özgürlük, hobi olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait cümleler aşağıda sunulmuştur:

“Uzaktan eğitim rahat koltukta oturmak gibidir. Çünkü kimse bizi zorlamaz (Ö-81)”.

“Uzaktan eğitim özgürlük gibidir. Çünkü insanlar imkânları ölçüsünde istediği gibi, istediği şekilde, istediği zaman her koşulda özgürdürler. Uzaktan eğitimde de sınırlar yoktur (Ö-78)”.

“Uzaktan eğitim hobi gibidir. Çünkü ilgi duyduğun alanda kendi kendine nasıl istersen o şekilde gelişmeye çalışırsın (Ö-46)”.

### 6. Kategori: Yardımcı Bir Unsur Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 4 katılımcı ve 3 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *yardımcı bir unsur olarak uzaktan eğitime* yönelik olumlu metaforları; araç, destek, ilk yardım olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait tüm ifadeler aşağıdaki gibidir.

“Uzaktan eğitim araç gibidir. Çünkü ihtiyacımız olan eğitim için bize yardımcı olur (Ö-10)”.

“Uzaktan eğitim destek gibidir. Çünkü geleneksel eğitime yardımcıdır (Ö-26)”.

“Uzaktan eğitim destek gibidir. Çünkü yüz yüze eğitimin yetişemediği yerde katkı sağlar (Ö-27)”.

“Uzaktan eğitim ilk yardım gibidir. Çünkü durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla mevcut araç ve gereçlerle yapılan destekleyici bir müdahaledir (Ö-53)”.

Kategori (n=9)	f %	Metaforlar (n=58)
Yetersiz bir unsur olarak uzaktan eğitim	16 27.6	Tecrübesizlik, Üvey anne, Verimsiz bir toprak, Yırtılmış kitap, Ağrı kesici, Araba yarışı oyunu, Ay ışığı, Çatalla çorba içmek, Dolmuş, Soğuk çorba, Şeker, Çember çizmek, Susuz çorak toprak, İşkence, Çoktan seçmeli soru, Netflix dizileri
Belirsiz bir yapı olarak uzaktan eğitim	4 6.9	Bitmeyen bir iş, Yol, Yolda gitmek, Serüven

Erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim	2 3.4	Eşitsizlik, Mum ışığı
Kullanım şekli açısından uzaktan eğitim	8 13.8	Araba, Fast food, Uçurtma, Balon, Deli bal, Freni patlamış kamyon, Nefes, İnternet
Yalnızlık kaynağı olarak uzaktan eğitim	5 8.6	İssiz bir ada, İssiz bir adaya düşmek, Rüzgâr, Yalnızlık, Balon
Özlem kaynağı olarak uzaktan eğitim	6 10.3	Gurbet, Platonik aşk, Şiir, Yosun, Hasret, Kavuşamayan aşıklar
Hüsran kaynağı olarak uzaktan eğitim	7 12.1	Şelengo meyvesi, Güneş, Kar, Kumar, Çatısız bir ev, Davul sesi, İndirimden aldığın kıyafet
Mücadele unsuru olarak uzaktan eğitim	9 15.5	Engebeli bir arazi, Savaş filmi fragmanı, Kuş, Savaş, Taşlı yolda gitmek, Kartal avlamak, Dolaşmış yumak, Huzursuz bir bebek, Yolculuk
Bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim	1 1.7	Kafes

**Tablo 3.** Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Kavramına Yönelik Oluşturdukları Olumsuz Metaforlara İlişkin Kategoriler

Tablo 3'e göre MB ile TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik geliştirdikleri olumsuz metaforlar 9 kategoride toplanmıştır. Bunlar; yetersiz bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=16), belirsiz bir yapı olarak uzaktan eğitim (f=4), erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=2), kullanım şekli açısından uzaktan eğitim (f=8), yalnızlık kaynağı olarak uzaktan eğitim (f=5), özlem kaynağı olarak uzaktan eğitim (f=6), hüsran kaynağı olarak uzaktan eğitim (f=7), mücadele unsuru olarak uzaktan eğitim (f=9), bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim (f=1) şeklindedir. Kategorilere ait metaforlar ve örnek ifadeler kategori başlıkları altında aşağıda açıklanmıştır.

### 1. Kategori: Yetersiz Bir Unsur Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 16 katılımcı ve 16 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *yetersiz bir unsur olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları; tecrübesizlik, üvey anne, verimsiz bir toprak, yırtılmış kitap, ağrı kesici, araba yarışı oyunu, ay ışığı, çatalla çorba içmek, dolmuş, soğuk çorba, şeker, çember çizmek, susuz çorak toprak, işkence, çoktan seçmeli soru, Netflix dizileri olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait ifadelerin bir kısmına aşağıda yer verilmiştir.

“Uzaktan eğitim ağrı kesici gibidir. Çünkü tedavi etmez (Ö-2)”.

“Uzaktan eğitim araba yarışı oyunu gibidir. Çünkü asla gerçeğinin yerini tutmaz (Ö-9)”.

“Uzaktan eğitim ay ışığı gibidir. Çünkü ışık yaysa da güneş gibi aydınlatmaz (Ö-11)”.

“Uzaktan eğitim dolmuş gibidir. Çünkü kısa mesafelere uygun tasarlanmıştır (Ö-30)”.

“Uzaktan eğitim Netflix dizileri gibidir. Çünkü ara sıra yapılan dersler zevkli olsa da büyük bir çoğunluğu işe yaramaz (Ö-75)”.

“Uzaktan eğitim verimsiz bir toprak gibidir. Çünkü yetersiz bitkiler yetişir (Ö-104)”.

“Uzaktan eğitim soğuk çorba gibidir. Çünkü yüz yüzenin yerini tutmaz (Ö-90)”.

“Uzaktan eğitim şeker gibidir. Çünkü anlık enerji sağlar (Ö-94)”.

“Uzaktan eğitim susuz çorak toprak gibidir. Çünkü verimi düşüktür (Ö-93)”.

“Uzaktan eğitim üvey anne gibidir. Çünkü çocuk gerçek anne sevgisini hissedemez. Uzaktan eğitimde de aynı şekilde gerçek eğitimi hissedemezsin (Ö-103)”.

### **2. Kategori: Belirsiz Bir Yapı Olarak Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 4 katılımcı ve 4 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *belirsiz bir yapı olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları; bitmeyen bir iş, yol, yolda gitmek, serüven olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait ifadeler şu şekildedir:

“Uzaktan eğitim bitmeyen bir iş gibidir. Çünkü sonunu kimse tahmin edemez (Ö-18)”.

“Uzaktan eğitim yol gibidir. Çünkü izle izle bitmez (Ö-112)”.

“Uzaktan eğitim yolda gitmek gibidir. Çünkü yolda gider gibi dersleri dinler dinler durursun (Ö-114)”.

“Uzaktan eğitim serüven gibidir. Çünkü bizi bilmediğimiz bir yola sürükler (Ö-89)”.

### **3. Kategori: Erişilebilir Bir Unsur Olarak Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 2 katılımcı ve 2 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları eşitsizlik, mum ışığı olarak belirlenmiştir. Kategoriye ait ifadeler aşağıda yer almaktadır.

“Uzaktan eğitim eşitsizlik gibidir. Çünkü ona herkes ulaşamaz (Ö-35)”.

“Uzaktan eğitim mum ışığı gibidir. Çünkü sadece etrafını aydınlatır herkese ulaşamaz (Ö-73)”.

### **4. Kategori: Kullanım Şekli Açısından Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 8 katılımcı ve 8 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *kullanım şekli açısından uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları araba, fast food, uçurtma, balon, deli bal, freni patlamış kamyon, nefes, internet olarak belirlenmiştir. Kategoriye ait bazı ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

“Uzaktan eğitim araba gibidir. Çünkü yakıt koymadan gitmez (Ö-8)”.

“Uzaktan eğitim deli bal gibidir. Çünkü deli balın fazlası zehirdir (Ö-25)”.

“Uzaktan eğitim fast-food gibidir. Çünkü çok çabuk biter (Ö-38)”.

“Uzaktan eğitim freni patlamış kamyon gibidir. Çünkü konular hızla ilerler ve dersleri takip edemezsen kamyon gibi çarptığında hasar bırakır (Ö-52)”.

“Uzaktan eğitim internet gibidir. Çünkü her şey elimizin altında ama her şey yapay (Ö-56)”.

“Uzaktan eğitim nefes gibidir. Çünkü kesilmeden hissedemezsin (Ö-74)”.

“Uzaktan eğitim uçurtma gibidir. Çünkü ipin ucunu sıkıca tutmazsan uçup gider (Ö-102)”.

### **5. Kategori: Yalnızlık Kaynağı Olarak Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 5 katılımcı ve 5 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *yalnızlık kaynağı olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları; ıssız bir ada, ıssız bir adaya düşmek, rüzgâr, yalnızlık, balon olarak belirlenmiştir. Kategoride yer alan ifadeler aşağıda sıralanmıştır.

“Uzaktan eğitim balon gibidir. Çünkü balonun içerisi bomboştur tıpkı tek başına derse bağlandığım oda gibi (Ö-15)”.

“Uzaktan eğitim ıssız bir ada gibidir. Çünkü arkadaşlarımız yoktur (Ö-48)”.

“Uzaktan eğitim ıssız bir adaya düşmek gibidir. Çünkü tek başına mücadele etmeye ve bir şeyler öğrenmeye çalışırsın (Ö-49)”.

“Uzaktan eğitim rüzgâr gibidir. Çünkü hepimizi bir yana savurdu (Ö-81)”.

“Uzaktan eğitim yalnızlık gibidir. Çünkü boş boş ekrana bakılıyor (Ö-107)”.

### **6. Kategori: Özlem Kaynağı Olarak Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 6 katılımcı ve 6 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *özlem kaynağı olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları; gurbet, platonik aşk, şiir, yosun, hasret, kavuşamayan aşıklar olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait tüm ifadeler aşağıdaki gibidir.

“Uzaktan eğitim gurbet gibidir. Çünkü okuluna, hocalarına, arkadaşlarına hasret kalırsın (Ö-41)”.

“Uzaktan eğitim hasret gibidir. Çünkü yüz yüze eğitimi özletir (Ö-43)”.

“Uzaktan eğitim kavuşamayan aşıklar gibidir. Çünkü ne öğrenci okula ne de okul öğrenciye kavuşamaz (Ö-63)”.

“Uzaktan eğitim platonik aşk gibidir. Çünkü arkadaşlarını, hocalarını görürsün ama kavuşamazsın (Ö-80)”.

“Uzaktan eğitim şiir gibidir. Çünkü okulu özledim, sonra da öğretmenlerimi. Keşke gölgesine razı bir fesleğen olsaydım (Ö-96)”.

“Uzaktan eğitim yosun gibidir. Çünkü yüz yüze eğitimi beklemekten ruhumuzun rengi değişir (Ö-115)”.

### **7. Kategori: Hüsrân Kaynağı Olarak Uzaktan Eğitim**

Bu kategori altındaki ifadeler 7 katılımcı ve 7 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *hüsrân kaynağı olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforları; şelengo meyvesi, güneş, kar, kumar, çatısız bir ev, davul sesi, indirim olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait tüm ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

“Uzaktan eğitim çatısız bir ev gibidir. Çünkü bizi asıl bütünleştiren bize çatı olan yer okuldaki eğitimidir (Ö-21)”.

“Uzaktan eğitim davul sesi gibidir. Çünkü davul gibi uzaktan sesi hoş gelir. İnternet ortamındaki programlarla ders işlemek başta hoş gelse de sonrasında öyle hissetmezsin (Ö-24)”.

“Uzaktan eğitim güneş gibidir. Çünkü güneşin sıcaklığını ve aydınlığını hissedersiniz ama asla dokunamazsınız (Ö-42)”.

“Uzaktan eğitim indirimden aldığın kıyafet gibidir. Çünkü zaman geçtikçe uzaktan eğitime hevesin azalır (Ö-54)”.



“Uzaktan eğitim kar gibidir. Çünkü kar görüntüsüyle mutluluk verirken donduğunda zorluk çektirir tıpkı uzaktan eğitim gibi (Ö-61)”.

“Uzaktan eğitim kumar gibidir. Çünkü çıkacağımızı sanarken batırız (Ö-66)”.

“Uzaktan eğitim şelengo meyvesi gibidir. Çünkü uzaktan eğitimde hayal ettiğinle gerçekte olan şey aynı değildir (Ö-95)”.

### 8. Kategori: Mücadele Unsuru Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifadeler 9 katılımcı ve 9 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin *mücadele unsuru olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforlar; engebeli bir arazi, savaş filmi fragmanı, kuş, savaş, taşlı yolda gitmek, kartal avlamak, dolaşmış yumak, huzursuz bir bebek, yolculuk olarak belirlenmiştir. Bu kategoriye ait ifadelerin bir kısmı aşağıdaki gibidir.

“Uzaktan eğitim engebeli bir arazi gibidir. Çünkü tam bir şeyleri öğrenmeye başlarız, yapabildiğimiz için hevesleniriz sonra ufak bir hatamız yüzünden, bir türlü beceremediğimiz konular yüzünden hevesimiz kırılır ve kendi içimize kapanırız. Aslında kimsenin haberi olmadan uğraşıp dururuz (Ö-34)”.

“Uzaktan eğitim huzursuz bir bebek gibidir. Çünkü sürekli bir problemi vardır ve siz bunu en kısa sürede çözmek zorundasınızdır (Ö-47)”.

“Uzaktan eğitim kartal avlamak gibidir. Çünkü imkân olmayınca uzaktan eğitime bağlanmak bile çaba istiyor (Ö-62)”.

“Uzaktan eğitim kuş gibidir. Çünkü kuş ileriye yol alabilmek için kafesinde bile olsa mücadeleye devam eder. Biz de evimizde eğitimimiz için mücadele ediyoruz (Ö-67)”.

“Uzaktan eğitim savaş gibidir. Çünkü uzaktan eğitimdeki zorluklarla mücadelede başarılı olmaya çalışırız (Ö-87)”.

“Uzaktan eğitim savaş filmi fragmanı gibidir. Çünkü uzaktan eğitim sayesinde hayatın bütün koşullarını öğreniyoruz (Ö-88)”.

“Uzaktan eğitim taşlı yolda gitmek gibidir. Çünkü çıkan tüm engellere rağmen ilerlersin (Ö-97)”.

### 9. Kategori: Bağımsızlık Unsuru Olarak Uzaktan Eğitim

Bu kategori altındaki ifade 1 katılımcı ve 1 metafor üzerinden gerçekleşmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencinin *bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitime* yönelik olumsuz metaforu; kafes olarak belirlenmiş ve aşağıda belirtilmiştir.

“Uzaktan eğitim kafes gibidir. Çünkü ekrana muhtaç bir eğitimle öğrencileri sınırlandırır, uçmayı öğrenmesini engeller (Ö-60)”.

%	MB	TMTB
Olumlu	39.3	59.3
Olumsuz	60.7	40.7

**Tablo 4.** Müzik Bölümü ile Tekstil ve Moda Tasarımı Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Kavramına Yönelik Oluşturdukları Metaforların Dağılımı

Tablo 4’e göre MB ile TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik geliştirdikleri olumlu ve olumsuz kategorilere ait ifadeler yüzdeler olarak gösterilmiştir. MB öğrencileri %39.3 oranında olumlu, %60.7 oranında olumsuz metafor üretmiştir.

TMTB öğrencileri ise %59.3 olumlu, %40.7 oranında olumsuz metafor üretmiştir. Buradan, TMTB öğrencilerinin MB öğrencilerine göre uzaktan eğitim kavramına dair ifadelerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

### **Tartışma ve Öneriler**

MB ile TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla tespit etme amacını taşıyan bu araştırma sonucunda, öğrenciler uzaktan eğitim kavramına ilişkin 109 adet metafor, 115 adet görüş üretmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitim kavramına ilişkin üretmiş oldukları olumlu metaforlar 6 farklı kategoride, olumsuz metaforlar ise 9 farklı kategoride toplanmıştır.

Çalışma grubundaki öğrencilerin ifadeleri üzerine oluşturulan olumlu kategoriler; faydalı/verimli bir unsur olarak uzaktan eğitim, sürekli bir yapı olarak uzaktan eğitim, erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim, kullanım şekli açısından uzaktan eğitim, bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim, yardımcı bir unsur olarak uzaktan eğitim olmak üzere 57 metafordan oluşmaktadır. Olumsuz olan kategoriler ise; yetersiz bir unsur olarak uzaktan eğitim, belirsiz bir yapı olarak uzaktan eğitim, erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim, kullanım şekli açısından uzaktan eğitim, yalnızlık kaynağı olarak uzaktan eğitim, özlem kaynağı olarak uzaktan eğitim, hüsrana kaynağı olarak uzaktan eğitim, mücadele unsuru olarak uzaktan eğitim, bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim olmak üzere 58 metafordan oluşmaktadır. MB ile TMTB arasındaki olumlu ve olumsuz ifadeler kıyaslandığında TMTB öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına dair daha olumlu bir yaklaşım sergiledikleri görülmüştür.

Olumlu metaforlara ilişkin kategoriler arasında en çok faydalı/verimli bir unsur olarak uzaktan eğitim (f=16) kategorisinde metafor üretilmiştir. Öğrenciler oluşturdukları “dost”, “yara bandı”, “ay ışığı”, “ekonomik alışveriş” “basamak” vb. metaforlarla uzaktan eğitimi fırsat sunan, yol gösteren, faydalı, geliştiren, katkıda bulunan, iyileştiren, çağın gereği, ekonomik olarak ifade etmişlerdir. Alanyazında da uzaktan eğitimi olumlu olarak değerlendiren çalışmalar bulunmaktadır. Fidan (2017: 276) karma eğitim programlarına kayıtlı öğrencilerin uzaktan eğitim kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya koyan araştırması sonucunda öğrencilerin bir kısmı uzaktan eğitimin olumlu yönde öğrencileri etkilediği yönünde çıkarım yapmış, Bozkurt (2020: 1) da ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik metaforik imge ve algılarını incelediği çalışması sonucunda uzaktan eğitimi faydalı kategorisinde ifade etmiş, kolaylaştırıcı ve yaşam boyu öğrenme temalarını elde etmiştir. Uzaktan eğitim yolu ile ders veren öğretim elemanlarının eğitime dair görüşleri uzaktan eğitimin zenginleştirilmiş bir öğrenme ortamı sağladığı ve eğitimin kalitesini artırdığı yönündedir (Barış ve Çankaya, 2016: 399).

Öğrencilerin bir kısmı üniversitelerindeki yüz yüze eğitim için farklı şehirlerden yolculuk yapmaktadır. Bu durum ulaşım ve barınma ihtiyacını doğurarak, öğrencileri bütçe ve zamanı daha ekonomik kullanmaya sevk etmektedir. Uzaktan eğitim sayesinde öğrenciler ulaşım ve barınma maliyetlerini ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenle araştırmadaki çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitimi ekonomiye katkıda bulunan faydalı/verimli olarak nitelendirdikleri düşünülmektedir. Aras ve Karakaya (2020: 1) ve Genç vd., (2020: 134) tarafından yapılan çalışmalarda da uzaktan eğitim ekonomik olarak fayda sağlayan bir unsur olarak değerlendirilmiştir. Benzer şekilde Atik (2020: 148) araştırmasında uzaktan eğitimin çeşitli sebeplerden dolayı

(bedensel engel, coğrafi engel gibi) örgün eğitime devam edemeyen bireylere ve gelir durumu düşük ailelerin çocuklarına ulaşım, konaklama gibi masrafların azaltılmasında yardımcı olacağını ifade etmiştir. Kaya tarafından hazırlanan Uzaktan Eğitim adlı çalışmada yer alan SWOT analizi sonucu uzaktan eğitimin kitle eğitimini kolaylaştıran bir nitelik taşıdığı belirtilmiştir (Akt., Erfidan, 2019: 14).

Araştırmada erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim kategorisinde 14 metafor üretilmiş, öğrenciler uzaktan eğitimi “adalet”, “fırsat eşitliği”, “dünya turu yapmak”, “ilaç”, “tekrar”, “bilgi”, “evren”, “kuş”, “uçak”, “interaktif banka” vb. kavramlarla ifade etmişlerdir. Bu kategoriye ait uzaktan eğitime dair olumlu algılar, eğitimin birçok öğrenciye erişim kolaylığı sağlayarak fırsat eşitliği sunması ve zaman-mekân şartı olmadan öğrencilerin derslere erişip tekrar edebilmeleridir. Teknolojik olanakların, iletişim araçlarının etkili bir şekilde kullanılması uzaktan eğitimin uygulanmasında yüksek bir fayda sağlayabilir. Araştırmanın erişilebilir bir unsur olarak uzaktan eğitim bulgularını destekleyen Genç vd., (2020: 134) lisansüstü öğrencileri ile yaptıkları araştırma sonucunda ders kayıtlarının ve materyallerinin ulaşılabilir olması, öğretim elemanları ile iletişimin hızlanması, kaynaklara erişim kolaylığının sağlanması, online eğitimlere katılım fırsatı olması uzaktan eğitim uygulamalarının verimini arttıran faktörler olarak ifade etmiştir. Ayrıca derslerin sistem üzerinde kaydedilerek öğrencilerin erişimine açılmasının ve ders materyallerinin paylaşılmasının öğrencilere bireysel çalışma tempolarında ilerleme, tekrar ve pekiştirme imkânı sunduğu düşünülmektedir. Alanyazında bulunan farklı araştırmalarda da (Barış ve Çankaya, 2016: 399, Kaleli-Yılmaz ve Güven, 2015: 299, Erfidan, 2019: 60-64, Aras ve Karakaya, 2020: 11, Bozkurt, 2020: 22) uzaktan eğitimin tekrar imkânı sunarak, zengin içerik sunmasına ve fırsat eşitliğine vurgu yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenciler kullanım şekli açısından uzaktan eğitim kategorisinde 13 metafor üretmiştir. Öğrenciler “internet alışverişi”, “misafirlik”, “oyun”, “tuz”, “yatta tatil”, “kitap”, “özel ders”, “solfej”, “antibiyotik”, “lambda”, “meslek” vb. ifadelerle uzaktan eğitimi teknik özellikleri, öğretim araçları, öğrenme ortamı ve kullanım durumu açısından ifade etmişlerdir. Öğrenciler, internet erişimi sağlandığı takdirde istedikleri rahat bir ortamda uzaktan eğitimden yararlanabileceklerine, uzaktan eğitimi amacına ve gereğine uygun bir şekilde doğru kullandıklarında faydasını görebileceklerine vurgu yapmışlardır. Uzaktan öğretim süreçleri, yeni bir öğrenme ortamını zorunlu kılmaktadır. Dünyanın neredeyse her tarafında pek çok eğitim kurumu öğrencilerine uzaktan öğretim sunmaya başlamıştır (Demirbilek, 2021: 10). Anohina, Graham, Moore, Dickson-Deane ve Galyen, uzaktan eğitimin kuramsal olarak çevrimiçi öğrenme, web tabanlı, internet tabanlı ve bilgisayar destekli öğrenmeyi kapsayan bir eğitim şekli olduğunu ifade etmiştir (Akt., Fidan, 2017: 276). Alanyazında uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik araçlarla öğrenen-eğitimci ve öğrenen-içerik etkileşiminin kullanılacağı ve bu araçlara yakınlık ile kullanım becerileri konularında Barış ve Çankaya (2016: 399), Atik (2020: 148), Aras ve Karakaya (2020: 1) tarafından çalışmalar da yapılmıştır. Ayrıca, Atik (2020: 163) çalışmasında teknoloji kullanımının kalabalık sınıflara gerek kalmadan yapılabileceğini, teknolojik araçlar (bilgisayar, tablet, TV, akıllı telefon vb.) ile çağımıza ve teknolojik gelişmelere uygun bir uzaktan eğitim imkânı sağlandığını ifade etmiştir. Uzaktan eğitimi geleneksel eğitim ortamlarından ayıran en önemli özelliklerden biri de etkin bir şekilde

teknoloji ve teknolojik aletlerin kullanılmasıdır. Bu durum da uzaktan eğitimin tanımı ile örtüşmektedir.

Araştırmada sürekli bir yapı olarak uzaktan eğitim kategorisinde 7 metafor üretilmiştir. Öğrenciler, “altın”, “hayat”, “sonsuzluk”, “anne sütü”, “hayatın bir parçası”, “yağmur”, “yaşam” kavramlarıyla kendilerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler kullandıkları bu metaforlar ile uzaktan eğitimin gelecekte değerinin artacağını, hayatın olağan akışında yaşanan deneyimlerin eğitimde de yaşanabileceğini, alınan eğitim sayesinde edinilen bilgilerin ömür boyu işlevselliğini yitirmeyeceğini ve bu eylemlerin belli bir devinim içinde süreklilik arz ettiği belirtmişlerdir. Demirbilek (2021: 1-15) tarafından yapılmış araştırmada da uzaktan öğretim kavramı için üretilen olumlu metaforlar arasında öğrenciler en fazla “sürekliliğin olması” koduyla metafor üretmiştir. Uşun’a göre uzaktan eğitim kişiye bireysel, yaşam boyu, sürekli ve bağımsız bir öğrenme fırsatı sağlamaktadır. Öğrenme sorumluluğunun bireyde olması, insanların bilgiye ulaşma ve girişimcilik taraflarını ve kendi kendilerine karar verme kabiliyetlerini geliştirmektedir (Akt., Aras ve Karakaya, 2020: 10). Öğrencilerin uzaktan eğitimin sürekliliğe dair olumlu yargıları, uzaktan eğitimin bireyi geliştiren yönü ile ele alındığında, uzaktan eğitimin gelecekteki öğrenme ortamı içinde tercih edilebileceği ve yer alabileceği söylenebilir.

Araştırmada yardımcı bir unsur olarak uzaktan eğitim kategorisinde 4 metafor üretilmiştir. Öğrenciler, “araç”, “destek”, “ilk yardım” kavramlarını kullanarak kendilerini ifade etmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimin geleneksel eğitimin yetemediği yerde eğitime katkı sağladığını ve öğrencilerin gelişimi için onlara yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Atik (2020: 149), Aras ve Karakaya’ya (2020: 9) göre kişisel gelişime yardımcı olan uzaktan eğitim süreci, öğrencilerin kendi kendilerine eğitimlerini gerçekleştirmesine yardım etmektedir. Bu sayede uzaktan eğitim cazibesini ve gelişimini arttırmaktadır. Groulx ve Hernly araştırmalarında ABD’deki dokuz lisansüstü müzik eğitimi programında müfredat gereksinimlerini, başvuru ve kayıtlı ilgili etmenleri incelemeleri sonucu, uzaktan eğitim gibi çevrimiçi uygulamaların geleneksel eğitimden ne aşağı ne de üstün olmadığını, artan eğitim ihtiyacına yardımcı bir etmen olduğunu belirtmişlerdir (Akt., Sarıkaya, 2021: 93). Bu araştırmadaki çalışma grubu öğrencilerinin uzaktan eğitimin yardımcı bir unsur olarak değerlendirilmesine dair bulguları alanyazında bu konuya karşılık gelen diğer bulgularla örtüşmektedir.

Bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim kategorisinde 3 metafor üretilmiştir. Öğrenciler, “rahat koltukta oturmak”, “özgürlük”, “hobi” kavramları ile kendilerini ifade ederek uzaktan eğitimden istedikleri zaman, istedikleri şekilde yaralanabildiklerini belirtmişlerdir. Bu ifadelerle göre öğrenciler, geleneksel yüz-yüze eğitimle uzaktan eğitimi karşılaştırdıklarında zaman ve mekân kavramlarını özgürce yöneterek, bilgiye ulaşma ve kendilerini geliştirebilme imkânı elde etmişlerdir. Alanyazında da bu bulguyu destekler nitelikte çalışmalar (Atik, 2020:159, Barış ve Çankaya, 2016: 399, Bozdağ ve Dinç, 2020: 1954, Bozkurt, 2020: 1-20, Demirbilek, 2021:7, Erfidan, 2019: 1, Kaleli-Yılmaz ve Güven, 2015: 299, Kaya vd., 2017: 1616, Yıldız, 2015: 87-90, Fidan, 2017: 276) mevcuttur. Söz konusu çalışmalarda da uzaktan eğitimin öğrencilere zamandan ve mekândan bağımsız bir öğrenme sistemi sunarak, öğrencilere serbestlik sağlaması durumuna vurgu yapılmıştır.

Araştırmada çalışma grubundaki öğrencilerin oluşturdukları olumsuz metaforlar en çok yetersiz bir unsur olarak uzaktan eğitim kategorisinde (f=16) üretilmiştir. Bunlar; “verimsiz bir toprak”, “ağrı kesici”, “araba yarışı oyunu”, “ay ışığı”, “çatalla çorba içmek”, “şeker”, “susuz çorak toprak”, “işkence”, “Netflix dizileri” gibi metaforlardır. Öğrenciler uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime göre yetersiz ve verimsiz olduğunu belirtmiştir. Uzaktan eğitimin öğrenciye sağladığı olanakların anlık ve kısa süreli olduğu, eğitimin içeriğinin uzun vadede tatminkâr çözümler getiremediğini ifade etmiştir. Bu nedenle uzaktan eğitimi yüz yüze eğitimle kıyaslayarak onun yerini tutamayacağını, yetersiz olduğunu bildirmişlerdir. Alanyazında yapılan çalışmalar (Demirbilek, 2021: 8, Bozkurt, 2020: 1, Kaya vd., 2017: 1616) araştırmanın bu bulgusunu desteklemekle birlikte Atik (2020: 159) uzaktan eğitim sürecinin tek başına yeterli olamayacağını ancak geleneksel sınıf ortamlarına destekleyici olarak kullanılabileceğini ifade etmiştir. Aras ve Karakaya (2020: 8) yaptıkları çalışmada uzaktan eğitimin derslerin anlaşılmasını gibi problemler yaratacağını, Kaya vd., (2017: 1616) da özellikle uygulamalı derslerde yetersiz kaldığını ve eğitimde kaliteyi düşürdüğünü belirtmiştir. Bozdağ ve Dinç (2020: 1978) beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili ifadelerini inceledikleri araştırmalarında uzaktan eğitim ile ilgili oluşturulan metaforların büyük bir kısmının olumsuz ifadelerden oluştuğu sonucuna varmışlardır. Kaleli-Yılmaz ve Güven (2015: 299) tarafından yapılan başka bir çalışmada ise sınıf öğretmeni adaylarının oluşturdukları metaforların içerikleri incelendiğinde, metaforların önemli bir bölümünde uzaktan eğitimin verimsiz sıkıcı, etkileşimsiz, duygusuz bir eğitim şekli olduğuna vurgu yapıldığı görülmüştür. Sınıf öğretmeni adayları ders öğretmeni ile yeterince iletişime giremedikleri için sevgi hissini oluşturmadığını, kendilerini bir yabancı, üvey evlat gibi hissettiklerini, sorularına anında cevap alamadıkları için derse karşı ilgisiz olduklarını, derste tam olarak belli bir konuya odaklanamadıklarını, dersler çok uzun sürdüğü için dikkatlerinin dağıldığını vurgulamışlardır.

Öğrencilerin uzaktan eğitim deneyimleri nedeniyle içinde buldukları duygu durumu onların uzaktan eğitime karşı bir tutum oluşturmasına neden olabilir. Öğrencilerin geliştirdikleri olumlu ya da olumsuz tutumlar uzaktan eğitim uygulamalarının verimli ya da verimsiz bir şekilde gerçekleşmesi yönünde etkili olabilir. Bu çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik duygu durumları ile ilgili olumsuz olarak nitelendirdikleri kategoriler hüsrana (f=7), özlem (f=6), yalnızlık kaynağı olarak (f=5), mücadele (f=9) ve bağımsızlık (f=1) unsuru olarak belirlenmiştir. Hüsrana kaynağı olarak uzaktan eğitim kategorisinde “şelengo meyvesi”, “güneş”, “kar”, “kumar”, “çatsız bir ev”, “davul sesi”, “indirimden aldığım kıyafet” metaforları ile öğrenciler kendilerini ifade etmişlerdir. Bu metaforlardan anlaşılacağı üzere öğrenciler hayal ettiklerinin, beklentilerinin karşılanmadığı, görülenin aslında var olmadığı, bambaşka olduğu gerçeği ile karşı karşıyadır. Bu durum onlarda hüsrana duygusunu uyandırmıştır. Ayrıca zaman içinde uzaktan eğitime karşı hevesin azaldığının belirtilmesi öğrencilerde bir motivasyon kaybı olarak da düşünülebilir.

Araştırmada özlem kaynağı olarak uzaktan eğitim kategorisi “gurbet”, “platonik aşk”, “şiiir”, “yosun”, “hasret”, “kavuşamayan âşıklar” metaforlarından oluşmaktadır. Söz konusu metaforlardan öğrenciler net bir şekilde okul ortamını, hoca ve arkadaşlarını özlediklerini belirtmiştir. Ayrıca yüz yüze öğrenme ortamına dâhil olan her şeye karşı duyulan bu özlemin bir beklenti süreci içinde bıkkınlık düzeyine kadar geldiğini ifade

etmişlerdir. Özlem duygusunun eşliğinde öğrencilerin kendilerini yalnız hissetmesi çok muhtemeldir. Bu durum, yalnızlık kaynağı olarak üretilen “ıssız bir ada”, “ıssız bir adaya düşmek”, “rüzgâr”, “yalnızlık”, “balon” gibi metaforlardan da anlaşılmalıdır. Öğrencilerin metaforları ne kadar çeşitli olsa da uzaktan eğitim sürecinde kendilerini bilgisayar ekranı karşısında yalnız hissettiklerine dair ifadeleri ortaktır. Alan yazında fiziksel uzaklık sebebiyle sosyal etkileşime engel olup öğrencilerin yaşadığı yalnızlık duygusunu ele alan çalışmalar bulunmaktadır. Bu süreçte öğrenciler daha çok bireysel davranışlar sergilemekte ve doğal olarak grup içi davranışlar sınırlanmaktadır. Uzaktan eğitimin yalnızca teknik bir araç vasıtasıyla sağlanması nedeniyle öğretmen adaylarının sosyalleşme ve iletişim konularını olumsuz yönde etkilemektedir (Demirbilek, 2021: 9, Karakuş vd., 2020: 220, Bozkurt, 2020:1-23, Kaya vd., 2017: 1616). Yüz yüze eğitimde yanında bulunan öğretmeninden aldığı manevi güç veya olumlu anlamda hissettiği otorite sonucunda öğrenci derste daha motive olmakta ve dikkatini yaptığı işe vermektedir. Ev ortamında kendisini kontrol edici bir “güç” olmadığından, öğrenciler yalnızlaşmakta ve giderek dikkat seviyeleri düşmektedir. Kendini anı anına denetim altında hissetmeyen öğrenci, kendi mantığı ve duyguları doğrultusunda bir mantık geliştirerek, bakış açısını daraltmaktadır. Bu durum da öğrencilerin zayıf tutum geliştirmelerine veya uzaktan eğitimde öğrenmeye yönelik isteksiz tavırlar geliştirmesine neden olabilir (Yüctoker vd., 2021: 111).

Uzaktan eğitim sürecinde ortaya çıkan yalnızlık hissi öğrencileri kimi zaman mücadelecı bir ruh haline de sevk edebilir. Öğrencilerin bir kısmı uzaktan eğitim sürecini mücadele unsuru olarak “engebeli bir arazi”, “savaş filmi fragmanı”, “kuş”, “savaş”, “taşlı yolda gitmek”, “kartal avlamak”, “dolaşmış yumak”, “huzursuz bir bebek”, “yolculuk” kavramları ile ifade etmiştir. Öğrenciler, uzaktan eğitime bağlanmak için bile bir çaba gerektiğini, aşılması veya halledilmesi gereken zorlukların olduğunu ve bu çabalar sırasında yalnız kalarak kendilerini bir mücadele içinde hissettiklerini belirtmişlerdir. Araştırmanın bu bulgusu Kaya’nın uzaktan eğitimde dezavantaj olarak belirttiği sosyalleşmenin engellenmesi, yardımsız ve kendi kendine öğrenemeyen öğrenciye yeterli yardımın sağlanamaması ifadesiyle örtüşmektedir (Akt., Erfidan, 2019: 14).

Araştırmada bağımsızlık unsuru olarak uzaktan eğitim kategorisinde kullanılan “kafes” metaforu ile uzaktan eğitimin öğrenciyi sınırlandırdığı, öğrencinin potansiyeline ket vurulduğu ifade edilmiştir. Öğrenciler bu süreci tek başına, izole edilmiş bir şekilde bilgisayar ekranı karşısında geçirerek, yüz yüze eğitim sürecindeki sosyal olanaklardan uzak kalmıştır. Bu durumun onların duygu durumlarını olumsuz etkilediği ve uzaktan eğitimin olumlu taraflarını hissedemedikleri anlaşılmaktadır. Saltürk ve Güngör (2020: 137) araştırmalarında duygusal ve fiziksel yoksunlukların akademik motivasyonu etkilediğini ortaya koymaktadır. Öğrenciler, sosyalleşme ve fiziksel aktivite ihtiyaçlarını giderememenin akademik motivasyon üzerinde belirleyici olduğunu düşündüklerini belirtmektedirler. Öğrenciler forumlar/canlı dersler ile sınıf ortamı oluşturulmasının sosyalleşmek için yeterli olmadığını düşünmektedir. Eğitimde teknolojinin kullanımının daha etkili olması gerekse de öğrenme sosyal bir süreçtir ve gücünü iletişimden alır. Öğrenmenin sosyal yönünün bu bağlamda yeniden değerlendirilmesine ihtiyaç vardır.

Uzaktan eğitimin keyif vermemesi, uzun süre bilgisayar başında vakit geçirme, ihtiyaç duyulduğunda sağlıklı iletişim kuramama ve sosyalleşememe, yaşanan

kaygılar, uzaktan eğitimin yararsız görülmesi öğrencilerin memnuniyetsizliklerdir. Öğrenenlerin uzaktan eğitime yönelik beklentilerinin karşılanmaması, öğrenenlerin algı, tutum gibi duyuşsal özelliklerinin olumsuz etkilenmesi, öğrenenlerin başarılarının düşük olmasına yol açabilir (Atik, 2020: 153). Yıldız (2015) araştırmasında öğrenme-öğretme süreci ve özellikle öğrenene katkı açısından, etkileşim yoksunluğu ve iletişim eksikliğinden kaynaklı uzaktan eğitimi yararlı bulmadığını, hatta sıkıntılı ve verimsiz bir sistem olarak gördüğünü ifade etmiş ve eğitim-öğretimin tamamen uzaktan eğitimle sağlanamayacağı sonucuna ulaşmıştır (Yıldız, 2015: 41). Chang ve Satako'ya göre uzaktan eğitim sürecinde öğrenciler sadece akademik ortamlarından uzak kalmamış aynı zamanda sosyalleşme ortamları sınırlanmış ve kısmen yalnızlaşmışlardır. Bu sebeple birçok insan sosyal desteğe ihtiyaç duyar hale gelmiştir. Bazı ülkelerde (Çin, Japonya, Amerika gibi) bu konuda çalışmalar yapılarak sosyal destek hatları açılmıştır. Bu süreçte öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen iletişimi hızlanmış ve sosyalleşmenin teknolojik kanallar aracılığıyla da desteklenmesi sağlanmıştır (Akt., Genç vd., 2020: 152).

Araştırmada öğrencilerin ifadelerine göre kullanım şekli açısından uzaktan eğitim için 8 olumsuz metafor oluşmuştur. Öğrenciler “araba”, “fast food”, “uçurtma”, “balon”, “deli bal”, “freni patlamış kamyon”, “nefes”, “internet” metaforları ile kendilerini ifade etmişlerdir. Bu metaforlarda uzaktan eğitim uygun ve doğru kullanılmadığı takdirde yaşanan ya da yaşanabilecek olumsuzluklara yer vermişlerdir. İnternet erişimi, teknoloji temelli aksaklıklar da öğrencilerin bu süreçte stres yaşamalarına sebep olabilmektedir (Genç vd., 2020: 153). Sarıkaya (2021: 97) tarafından yapılan araştırmada teknolojik kaynaklara ulaşamaması ve etkin kullanılamaması, eğitimcilerin yeni bir deneyimle karşılaşmasının ve süreci atlatma çabalarının, öğrencilerin uzaktan eğitime karşı bakış açılarını olumsuz yönde etkilediği belirtilmiştir.

Araştırmada öğrencilerin ifadelerine göre belirsiz bir yapı olarak uzaktan eğitim kategorisi 4 metafordan oluşmaktadır. Öğrenciler bu kategori için “bitmeyen bir iş”, “yol”, “yolda gitmek”, “serüven” metaforlarını kullanmıştır. Öğrenciler uzaktan eğitimi sadece an'a odaklanarak sürekli dinlenen ya da izlenen bir ders olarak görmüşler ve bu durumu kendileri için belirsizlik olarak ifade etmişlerdir. Dersi anlatan öğretim elemanının öğrencinin girdiği bu belirsiz döngüyü farketmesi ve öğrenciyi bu belirsizlikten çıkarabilecek beceriye sahip olması verilen eğitimi verimli kılabilme açısından faydalı olabilir. Fidan'a (2017: 290) göre uzaktan eğitimdeki eğitimcilerin teknik yetkinliğe ve öğrenciyi merkeze alan bir pedagojik anlayışa sahip olması gerekir.

Uzaktan eğitimin en önemli unsurlarından birisi teknolojik olanaklardan tüm öğrencilerin faydalanması ve bu sayede derslere erişimin mümkün olmasıdır. Uzaktan eğitimi erişilebilir bir unsur olarak ele alan 2 öğrenci bulunmaktadır. Öğrenciler erişilebilirlik unsurunu “eşitsizlik” ve “mum ışığı” kavramlarıyla olumsuz olarak değerlendirmişler ve herkesçe ulaşılmasının yarattığı eşitsizlik üzerinden ele almışlardır. Öğrencilerin bu yaklaşımından, eğitim alanındaki fırsat eşitsizliğinin, uzaktan eğitim sürecinde de tamamen ortadan kalkmadığı, varlığını hissettirdiği anlaşılmaktadır. Bozkurt'a (2020: 15) göre eğitimde fırsat eşitliği, sosyal adalet, evrensel tasarım pek çok konuyla doğrudan veya dolaylı ilişkisi olan uzaktan eğitimin öz değerleri olarak düşünülmelidir. Saltürk ve Güngör (2020: 137-174) de uzaktan eğitimin, büyük bir destek kaynağı olmakla beraber öğrenciler arasındaki sosyoekonomik eşitsizlikleri

belirgin hale getirme, eğitimdeki eşitsizlikler arasındaki boşlukları genişletme potansiyeline sahip olduğunu vurgulamıştır.

### **Sonuç**

Uzaktan eğitimin gelecekte giderek daha çok uygulanacağı dikkate alınarak, teknolojik öğretim araçlarının geliştirilmesi, geleneksel eğitim tekniklerinin uzaktan eğitime uyarlanması faydalı olacaktır. Uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik alt yapının iyileştirilerek, iletişim araçlarının tüm öğrencilerin ve öğretim elemanlarının erişmesi için kaynakların sağlanması önerilebilir.

Uzaktan eğitimi kullanan öğrencilerin ve öğretim elemanlarının duygu durumları önemsenmeli, ihtiyaç halinde yaşanabilecek olumsuz duyguların paylaşılmasına ve iyileştirilmesine yönelik geleneksel rehberlik çalışmalarına uyarlamalar, ilaveler yapılabilir. Sosyal becerilerin artırılmasına yönelik platformların ya da uygulamaların yaratılması önerilebilir. Ders müfredatının yeni öğrenme ortamı (dersin süresi, sınıf mevcudu vb.) gözetilerek yeniden düzenlenmesi önerilebilir. Ters Yüz Öğrenme gibi bireysel yaklaşımları destekleyen öğrenme modellerinden yararlanılabilir.

Sanat ve tasarım alanlarında gerçekleştirilecek öğrenme-öğretme süreçlerine ilişkin olarak uzaktan eğitime uyarlanabilir metod ve yöntemler geliştirilebilir. Bu araştırma MB ile TMTB öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırma farklı alanlardaki ve düzeylerdeki çalışma gruplarıyla farklı metotlarla yeniden yapılarak araştırma sonuçları karşılaştırılabilir.

### **Kaynakça**

- Açıkel, C. (2009). “Meta Analiz ve Kanıta Dayalı Tıptaki Yeri”, *Klinik Psikofarmoloji Bülteni*, 19(2), 164-172.
- Aras, E. ve Karakaya, Y. E. (2020). “Spor Eğitimi Kurumlarında Görev Yapan Akademik Personelin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri: Nitel Bir Çalışma”, *Sportmetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(2), 1-12.
- Atık, A. D. (2020). “Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitim Algısı: Bir Metafor Analizi”, *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(2), 148-170.
- Barış, M. F. ve Çankaya, P. (2016). “Akademik Personelin Uzaktan Eğitim Hakkındaki Görüşleri”, *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 399-413. <https://dx.doi.org/10.14687/ijhs.v13i1.3378>.
- Bozdağ, B. ve Dinç, F. (2020). “The Perceptions of Physical Education Teacher Candidates Towards the Concept of Distance Education in the Covid-19 Process: A Metaphor Study”, *International Journal of Eurasian and Culture*, (11), 1954-1980.
- Bozkurt, A. (2020). “Koronavirüs (Kovid-19) Pandemisi Sırasında İlköğretim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik İmge ve Algıları: Bir Metafor Analizi”, *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23.
- Demirbilek, N. (2021). “Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Öğretime İlişkin Metaforik Algıları”, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 1-15, <https://dx.doi.org/10.19160/ijer.786303>.
- Edeer, Ş. (2005). “Sanat Eğitiminde Disiplinlerarası Yaklaşım”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19), 78-84.



- Ekici, G. (2016). “Öğretmen Adaylarının “Bilgisayar” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları”, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(3), 755-781.
- Erfidan, A. (2019). *Derslerin Uzaktan Eğitim Yoluyla Verilmesiyle İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri: Balıkesir Üniversitesi Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Fidan, M. (2017). “Metaphors of Blended Learning’ Students Regarding the Concept of Distance Education”, *International Online Journal of Educational Sciences*, 9(1), 276–291, <https://dx.doi.org/10.15345/ijoes.2017.01.017>.
- Genç, S. Z., Engin, G. ve Yardım, T. (2020). “Pandemi (Covid-19) Sürecindeki Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Lisansüstü Öğrenci Görüşleri”, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 134-158.
- Güner, N. (2013). “Bir Labirentte Çıkış Aramak mı? Yoksa Yeni Ufuklara Yelken Açmak mı? On İkinci Sınıf Öğrencilerinden Matematik Öğrenmek ile İlgili Metaforlar”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Educational Sciences: Theory & Practice*, 13(3), 1929-1950, <https://dx.doi.org/10.12738/estp.2013.3.1663>.
- Güneş, A. ve Fırat, M. (2016). “Açık ve Uzaktan Öğrenmede Metafor Analizi Araştırmaları”, *AUAd*, 2(3), 115-129.
- Güveli, E., İpek, A., Atasoy, E. ve Güveli, H. (2011). “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematik Kavramına Yönelik Metafor Algıları”. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 2(2), 159-140.
- Inayatullah, S., Izgarjanc, A., Kuusib, O. ve Minkkinen, M. (2016). “Metaphors In Futures Research”, *Futures*, 84, 109–114. <http://dx.doi.org/10.1016/j.futures.2016.04.004>.
- Kaleli-Yılmaz, G. ve Güven, B. (2015). “Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi”, *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(2), 299-322.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N. ve Bayraktar, D. (2020). “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri”, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 220-241. <https://dx.doi.org/10.29000/rumelide.752297>.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Kaya, M., Çitil Akyol, C., Özbek, R. ve Pepeler, E. (2017). “Lisansüstü Eğitim Programlarında ‘Uzaktan Eğitim Uygulamasına’ Yönelik ‘Eğitim Bilimleri Bölümü’ Akademisyenlerinin Görüşleri”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(64)-Ek Sayı, 1616-1627.
- Kurt, H. S. (2019). *Fizik Öğretmen Adaylarının Elektrik Konusundaki Metaforları ve Metaforik Algıları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kuyucu, Y., Şahin, M. ve Kapıcıoğlu, M. O. (2013). “Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Çocuk” Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler”, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 43-53.
- Kuzu, A. (2013). Araştırmaların planlanması. A. A. Kurt. (Editör) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (1. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Web-Ofset Tesisleri, 19-45.

- Linsley, D.E. (2011). *Metaphors and Models: Paths to Meaning in Music*, University of Oregon, School of Music and Dance, Doctoral Thesis, United States.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, California: Sage.
- Oyman, N. ve Şentürk, İ. (2015). “Öğretmen Adayları ve Öğretim Üyelerinin “Üniversite” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 21(3), 367-394. <https://dx.doi.org/10.14527/kuey.2015.014>.
- Öztürk, Ç. (2007). “Sosyal Bilgiler, Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının ‘Coğrafya’ Kavramına Yönelik Metafor Durumları”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 55-69.
- Prieto, E. (2002). *Metaphor and Methodology in Word and Music Studies: Essays in Honor of Steven Paul Scher and on Cultural Identity and the Musical Stage*, Edited by Suzanne M. Lodato, Suzanne Aspden, Walter Bernhart. (Amsterdam: Rodopi)
- Saban, A. (2008). “Okula İlişkin Metaforlar”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, 459-496.
- Saltürk, A. ve Güngör, C. (2020). “Üniversite Öğrencilerinin Gözünden Covid-19 Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitime Geçiş Deneyimi”, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(36), 137-174. <https://dx.doi.org/10.14520/adyusbd.788716>.
- Sarıkaya, M. (2021). “Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri”, *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100 <https://dx.doi.org/10.32547/ataunigsed.835720>.
- Sönmez, V. ve Güldüren-Alacapınar, F. (2019). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Spring, J. (2016). “The Power of Metaphor in Rural Music Education Research”, *Action, Criticism, and Theory for Music Education*, 15(4), 76-103. <https://dx.doi.org/10.22176/act15.4.76>.
- Şahin, Ç. (2017). Nitel veri analizi. R. Y. Kıncal. (Editör) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 185-192.
- Şahin, M. (2021). “Dünyada ve Türkiye’de Yükseköğretimde Uzaktan Eğitimin Tarihi ve Gelişim Süreci”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 91-113.
- Tulgay, O. (2021). *Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan Müzik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Çankırı: Çankırı Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yazıcı, T. (2019). “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Dersine İlişkin Tutumlarının Metaforik Analizi”, *Turkish Studies*, 14(3), 1917-1926, <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.22087>.
- Yetim, G., Bıdıl, S. ve Argan, M. (2018). “The Meeting Point of Feather and Ball: A Metaphor Research”, *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 4(3), 530-546.

- Yıldız, M. (2015). *Uzaktan Eğitim Programlarında Ders Veren Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitime Yönelik Bilgi, İnanç ve Uygulamaları Arasındaki İlişkiler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yüctoker, İ., Angı, Ç. E. ve Kaynak-Akçaoğlu, T. (2021). “Evaluation of Asynchronous Piano Education and Training in the Covid-19 Era”, *Educational Research and Reviews*, 16(4), 109-117, <https://dx.doi.org/10.5897/ERR2021.4136>.